

TÁJÉKOZTATÓ  
TERÜLETI- ÉS  
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI  
OPERATÍV PROGRAMRÓL  
(TOP)



# TOP STRATÉGIAI CÉLJAI

2014-2020 EU források 60 %-a gazdaságfejlesztést céloz.

## A TOP elsődleges célja:

Térségi, decentralizált gazdaságfejlesztés, ezáltal a foglalkoztatás növelése, hozzájárulva az EU 2020 tematikus célokhoz.

## A TOP Két fő stratégiai cél:

1. Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása.
2. Vállalkozásbarát város/településfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása.

# TOP hatásköre és jellegzetességei

Kedvezményezett/fejlesztések jellege:

A TOP elsősorban az önkormányzatok fejlesztéséhez biztosít forrásokat:

- az önkormányzatok gazdaságfejlesztési és azzal összefüggő,
- város- és településfejlesztési akcióit támogatja.

A TOP **területi programcsomagok** alapján nyújt támogatást.

Integrált Területi Programok (18 megye, 22 MJV). Az ITP végrehajtása a Területi Kiválasztási Rendszer keretei között történik meg.

A TOP forráskerete országosan: **1185,7 Mrd Ft** [1702/2014. (XII.3.) Korm rendelet alapján]

**Szabolcs-Szatmár-Bereg megye TOP forráskerete: 89,28 Mrd Ft**

# TOP forráskerete EU tematikus célkitűzéseként

[Forrás: 1702/2014. (XII.3.) Korm. Határozat]

Tematikus célkitűzés	Finanszírozó alap	Európai Unió támogatás (Mrd Ft)	Hazai társfinanszírozás (Mrd Ft)	Európai Unió támogatás hazai társfinanszírozással együtt (Mrd Ft)
8 - a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása	ERFA	377,3	66,6	<b>443,9</b>
4 - az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	ERFA	252,2	44,5	<b>296,7</b>
6 - a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása	ERFA	186,8	33	<b>219,8</b>
8 - a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása	ESZA	83,8	14,8	<b>98,6</b>
9 - a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem	ERFA	78,1	13,8	<b>91,9</b>
9 - a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem	ESZA	29,6	5,2	<b>34,8</b>
<b>Összesen:</b>		<b>1007,8</b>	<b>177,9</b>	<b>1185,7</b>



# A TOP megyei indikatív forrásai prioritásonként

# 1. prioritástengely: Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére

Alap: ERFA

Indikatív forráskeret a megye estében: 33.362Mrd.Ft.

Célja:

- a vállalkozások munkahelyteremtő képességének ösztönzése, a helyi gazdaság működését segítő helyi-térségi feltételek biztosításával,
- a turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében,
- a munkahelyek elérhetőségének javítása, a munkavállalók mobilitásának segítése a közlekedési feltételek fejlesztésével,
- a kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által.

# 1. prioritástengely: Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére II.

## Támogatást nyújt:

- ❑ **Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése** – önkormányzati üzleti infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése, beleértve a helyi gazdaságszervezési tevékenységeket, helyi termékekhez kapcsolódó kisléptékű logisztikai infrastruktúrát,
- ❑ **Térségi és helyi jelentőségű turisztikai vonzerő-fejlesztések,**
- ❑ **Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés,**
- ❑ **Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével.**

## Főbb kedvezményezettek:

Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások.

## 2. prioritástengely: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

Alap: ERFA

Indikatív forráskeret a megye estében: 16,520Mrd.Ft

Célja:

- a vállalkozások, befektetők és a lakosság számára vonzó települési környezet kialakítása, gazdaságösztönzés, fiatalok, népesség megtartása

Támogatást nyújt:

- **gazdaságélénkítő településfejlesztés**, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható **városszerkezet és vonzó környezet** kialakítása,
- települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések,
- szemléletformáló akciók, képzések.

Főbb kedvezményezettek:

helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, non-profit és civil szervezetek, egyházak.



### 3. prioritástengely: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

Alap: ERFA

Indikatív forráskeret a megye estében: 22.467 Mrd Ft

Célja: fenntartható városi közlekedés és önkormányzati energetikai fejlesztések

Támogatást nyújt:

- **Fenntartható települési közlekedésfejlesztés:** nem kötöttpályás fejlesztések, pl. buszfordulók-és sávok, megállók, buszpályaudvarok) új közösségi közlekedési viszonylatok, integrált projekt keretében buszbeszerzés, P+R és B+R parkolók és csomópontok intelligens információ- és kommunikációtechnológia (IKT), igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási rendszer kialakítása, az utazási láncok összekapcsolása, közlekedésbiztonság, szemléletformálás, kerékpáros és gyalogos közlekedés
- **Önkormányzati tulajdonú épületek energiahatékonysági fejlesztései**

### Támogatást nyújt:

- Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása (kazánházak, hőtermelők, hőszigetelés),
- Önkormányzati helyi ellátáshoz kapcsolódó közcélú megújuló energiatermelés/ellátás ,
- Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP) elkészítésének támogatása.

### Főbb kedvezményezettek:

Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, központi költségvetési szervek és intézményeik, közösségi közlekedést közszolgáltatási szerződés alapján ellátó gazdasági társaságok (helyi és helyközi közlekedési társaságok), jogszabály alapján meghatározott kizárólagos építetők (pl. NIF Zrt., Magyar Közút Nonprofit Zrt.)

## 4. prioritástengely: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése I.

Alap: ERFA

Indikatív forráskeret a megye estében: 6.904 Mrd Ft

Célja:

Önkormányzati közzolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének javítása

Támogatást nyújt:

- ❑ Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése, pl. háziorvosi rendelő felújítás, eszközfejlesztés)
- ❑ Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése.
- ❑ Fentiek keretében akadálymentesítés, családbarát funkciók.

## 4. prioritástengely: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése II.

### Támogatást nyújt:

- ❑ **Szociális város-rehabilitáció** (lakótelepek, leszakadó városrészek, külterületi telepek fizikai rendbetétele, fejlesztése, lakhatási körülmények javítása) – városokban.

### Főbb kedvezményezettek:

helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szövetkezetek

# 5. prioritástengely: megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködés I.

Alap: ESZA

Indikatív forráskeret a megye estében: 10,026 Mrd Ft

Célja:

az ERFA prioritásokhoz kapcsolódó ESZA támogatások, kiemelten a megyei gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatási célú támogatások, a szociális város-rehabilitációhoz kapcsolódó közösségi, humán fejlesztések támogatása, továbbá a helyi identitás és kohézió erősítése.

Támogatást nyújt:

- **megyei és helyi szintű foglalkoztatási (helyi gazdaságfejlesztési) együttműködések (paktumok), ezek keretében a TOP-1-hez kapcsolódó ESZA tevékenységeket és KKV-k képzési és foglalkoztatási (átmeneti bértámogatás) támogatása, továbbá a gyermekellátási szolgáltatások munkavállalóinak foglalkoztatási (átmeneti támogatás) és képzési támogatása,**

## 5. prioritástengely: megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködés II.

### Támogatást nyújt:

- Szociális város-rehabilitáció ESZA elemei, pl. társadalmi felzárkóztatás, együttműködés,
- Helyi közösségi programok, beleértve helyi identitást és közösséget erősítő akciók, helyi közösségfejlesztés, ösztöndíjak, stb.

### Főbb kedvezményezettek:

helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, megyei kormányhivatalok munkaügyi központja, képző intézmények

# 7. prioritástengely: Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések I. (CLLD)

Alap: ERFA és ESZA együttesen

Indikatív forráskeret országos szinten: 43.44 Mrd Ft (Ez nem a megyei forrás kerete része!)

Célja:

- kísérleti jelleggel, városokban (10 ezer fő feletti) a helyi civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzatok együttműködésével, alulról szerveződve alakított helyi akciócsoportokon keresztül, helyi fejlesztési stratégiákon alapuló fejlesztések .
- Központi elem a helyi közösség részvétele a tervezésben és a megvalósításban.
- Kiemelt cél a fiatalok részvétele, a fiatalok megtartása.
- Lakótelepeken megvalósuló helyi fejlesztési, közösségszervezési programok ösztönzése.

# 7. prioritástengely: Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések II. (CLLD)

## Támogatást nyújt:

- kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése (városi kulturális intézmények felújítása, eszközfejlesztése pl: könyvtárak, közösségi házak), helyi gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó kiegészítő fejlesztések,
- helyi közösségszervezés, helyi identitást erősítő tevékenységek, kulturális programok támogatása.

## Főbb kedvezményezettek:

Helyi önkormányzatok, városi helyi akciócsoportok, közintézmények, vállalkozások, civil szervezetek, egyházak.



# A TOP DECENTRALIZÁLT VÉGREHAJTÁSI MODELLJE

## *A TOP megvalósítási modellje:*

- Integrált területfejlesztési megközelítésre épülő decentralizált tervezés és végrehajtás.

## *Megyei ITP*

- TOP 1-5. prioritások szerinti (gazdaság- és településfejlesztési) tartalom, megye MJV-n kívüli területére. Megyei önkormányzatok tervezik és közreműködnek a végrehajtásban.

## *Megyei jogú városi ITP*

- TOP 6. prioritástengely szerinti (városfejlesztési) tartalom, MJV területére. Megyei jogú városok önkormányzatai tervezik a megyei önkormányzatok koordinálásával, és közreműködnek a végrehajtásban.

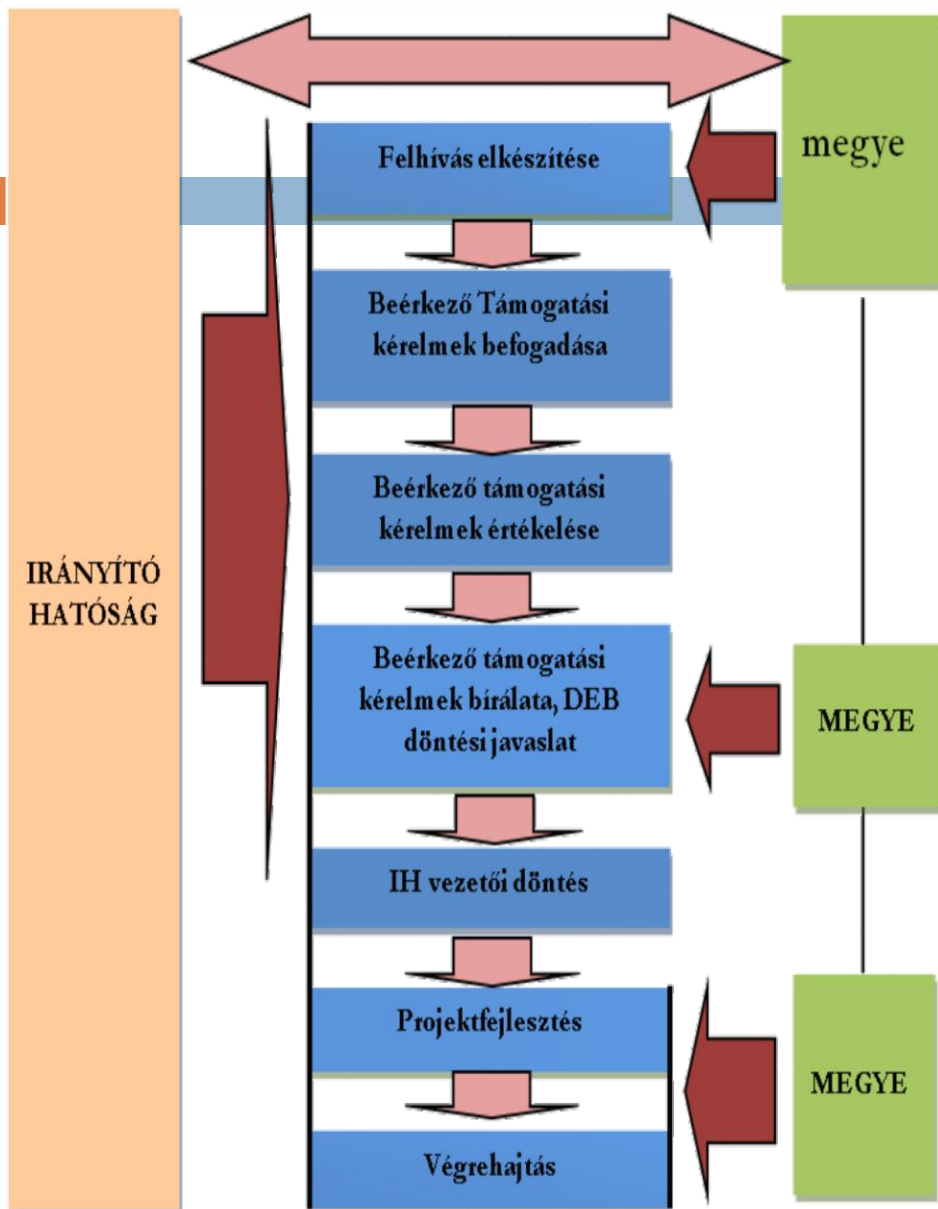
## *Közösségvezérelt helyi fejlesztési programok városokban, kísérleti jelleggel*

- Városi közösségi-kulturális tartalom, helyi gazdaságfejlesztési elemekkel. Helyi fejlesztési stratégiák. *Közösség által irányított helyi fejlesztések (CLLD), – 20-30 db város.*
- Helyi Fejlesztési Stratégia (HFS) alapján kiválasztott helyi akciócsoportok (HACS) tervezik és hajtják végre.

# A területi szereplő szerepe a végrehajtásban

## A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet alapján:

- összeállítja az **integrált területi programot** és kezdeményezi annak módosítását,
- **véleményezi** az IH által megküldött felhívást,
- **adatot szolgáltat** az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához,
- **végrehajtja** az integrált területi programot.



**a) Feladatok a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 19 § szerint:**

- *a területi szereplő feladatai összeállítja az integrált területi programot és kezdeményezheti annak módosítását,*
- *véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,*
- *adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához,*
- *végrehajtja az integrált területi programot*


**b) ITP útmutató és a megyék eddigi egyeztetései alapján:**

- A felhívások véleményezése mellett meghatározza a projektkiválasztás alapjául szolgáló értékelési szempontrendszer
- Részt vesz a DEB döntési javaslatának elkészítésében – EGYÜTTDÖNTÉS: megye- TOP IH

# A megye feladata és hatásköre

A fentiek alapján tehát a megyék feladata és hatásköre – a kiválasztási folyamatba építve – az alábbiak során érvényesül:

1. a program szintű horizontális **kiválasztási kritériumok** terület specifikus szempontjainak kidolgozása;
2. az Integrált Területi Programok és benne a **forrás felhasználási keretösszegek és módok** meghatározása;
3. az ITP keretén belül az **indikátorvállalások** megtétele és az ITP végrehajtása során azok teljesítése;
4. a **felhívás véleményezése** és a felhívás szintű **értékelési szempontrendszer** terület specifikus szempontjainak kidolgozása;
5. részvétel a **döntés előkészítő bizottságban** szavazati joggal;
6. az ITP **nyomon követése** és monitoringja.



**Köszönöm a  
megtisztelő figyelmet !**